

Twentse Cultuurmakelaar

Derde verantwoording (maart 2015)

Inhoud

1. Inleiding
2. Verantwoording maart 2015
 - a. Doelstellingen
 - b. Inzichten
 - c. Resultaten
 - d. Samenwerking
 - e. Vooruitblik

Bijlage A: Verslag netwerkbijeenkomst Oldenzaal

Bijlage B: Indicatoren Oldenzaal 2014

Bijlage C: Indicatoren Oldenzaal 2015

Inleiding

Enschede en Oldenzaal willen hun inwoners optimaal laten profiteren van het bruisende culturele aanbod. Dit begint met een goede zichtbaarheid van alle artistieke kracht in de steden en met versterking van de verbindingen tussen alle betrokken partijen. Om dit te bereiken stellen beide steden graag gezamenlijk een cultuurmakelaar aan voor de komende twee jaar. Door de alliantie tussen de steden kunnen de inwoners niet alleen de cultuur van hun eigen stad beleven, maar veel ruimer kennismaken met de culturele voorzieningen in Twente.

Per 17 juni 2013 zijn we officieel gestart met de nieuwe functie Twentse Cultuurmakelaar. Deze functie wordt in opdracht van de Gemeente Enschede uitgevoerd door de Stichting Cultuur in Enschede. Quinta Clason is aangetrokken om deze functie te vervullen.

Doelstellingen

Op de lange termijn bestaan de doelstellingen van de Twentse Cultuurmakelaar uit:

1. De opzet en uitwerking van het Oldenzaalse cultuurarrangement nader vormgeven met de ondersteuning van een cultuurmakelaar. De cultuurmakelaar wordt het gezicht en de bindende schakel tussen het culturele veld, de gemeente en de overige partijen die een rol gaan spelen bij de uitvoering van het arrangement.
2. Ondersteuning van de Enschedese cultuurcoach bij onder meer het organiseren van netwerkbijeenkomsten, workshops, de Week van de Amateurkunst en het in kaart brengen en faciliteren van nog niet georganiseerde amateurkunstenaars in Enschede.
3. Versterken van de Twentse culturele infrastructuur op het gebied van popmuziek, door de Oldenzaalse muzieksector te verbinden aan Atak.

Takenpakket

In Enschede zal de cultuurmakelaar vooral worden ingezet als versterking van de huidige functie 'cultuurcoach' en in Oldenzaal voor de uitvoering van het arrangement 'Het culturele DNA van Oldenzaal'. De in Enschede al opgebouwde expertise met deze functie wordt in de alliantie gedeeld met Oldenzaal, waar een dergelijke intermediaire functie nog niet bestaat.

- 1) Oldenzaal: cultuurmakelaar
- 2) Poppodium Atak: stimulering samenwerking tussen de twee steden op het gebied van popmuziek
- 3) Cultuurcoach Enschede: ondersteuning taken en activiteiten Cultuurcoach

Indicatoren Oldenzaal in relatie tot Cultuurarrangement

Periodiek worden voor de werkzaamheden in Oldenzaal indicatoren opgesteld in overleg met Miranda Scholten en Carmen Steghuis. Deze worden vastgelegd in een verslag, welke als bijlagen zijn aangehecht.

Aansturing

Formeel en deeltaak-overschrijdend door Stichting Cultuur in Enschede, in de persoon van Martijn Braber.

Functioneel per deeltaak door:

- 1) Oldenzaal - Carmen Steghuis
- 2) Atak – Daisy Oosterbaan
- 3) Cultuurcoach Enschede – Jacintha Blom

Financiering

Deze functie is de afgelopen twee jaar (17 juni 2013 – 16 juni 2015) gefinancierd met een projectsubsidie waar drie partijen aan bijdragen:

Gemeente Oldenzaal	€ 20.900
Gemeente Enschede	€ 41.700
Provincie Overijssel	€ 55.000
Totaal	€ 117.600

Eind 2014 is besloten om deze functie met twee jaar te verlengen, de tweede tranche voor de periode 17 juni 2015 - 16 juni 2017. Hiervoor gelden dezelfde afspraken en bijdragen als in de eerste tranche.

Verantwoording

De functie van Twentse Cultuurmakelaar is aangesteld voor twee jaar. Eind 2014 is besloten deze functie te verlengen voor nog eens twee jaar (tweede tranche). De functie wordt periodiek geëvalueerd en op basis hiervan wordt verantwoording afgelegd aan Gemeente Enschede, Gemeente Oldenzaal en de Provincie Overijssel.

Voor de tweede tranche zijn de volgende verantwoordingsmomenten bepaald:

- 1) 1 november 2015 (Oldenzaal verantwoordt aan Overijssel – Cultuurarrangement)
- 2) 1 februari 2016 (Enschede verantwoordt aan Overijssel – Twentse Cultuurmakelaar)
- 3) 1 november 2016 (Oldenzaal verantwoordt aan Overijssel – Cultuurarrangement + aanvraag Tweede Tranche door Enschede)
- 4) 1 mei 2017 (Enschede verantwoordt aan Overijssel – Twentse Cultuurmakelaar)

Vier weken voor iedere verantwoording zal dit document geactualiseerd worden door de Stichting Cultuur in Enschede, waarna een gesprek gepland zal worden gehouden met de Twentse Cultuurmakelaar en vertegenwoordigers van Gemeente Enschede, Gemeente Oldenzaal en Stichting Cultuur in Enschede over de inhoud ervan. Vanuit de stichting wordt tevens periodiek contact opgenomen met alle betrokken partijen om input op te halen voor de verschillende verantwoordingsmomenten.

Verantwoording maart 2015

Deze derde verantwoording over de Twentse Cultuurmakelaar gaat over de gehele eerste tranche, zover nu gevorderd: de periode van juni 2013 tot en met maart 2015. Inleidend wordt hieronder een samenvatting gegeven van de uitgevoerde activiteiten en voortgang.

Cultuurmakelaar Oldenzaal

In de eerste periode (juni t/m december 2013) lag de focus voor de Cultuurmakelaar voornamelijk op het in kaart brengen van de culturele sector in Oldenzaal en het leren kennen van de sleutelfiguren. De tweede periode (2014) bestond vooral uit het onderzoeken van de behoeftes die in de culturele sector van Oldenzaal leven, een verdere inventarisatie van de popmuzieksector en inwerken in de ondersteuning van de Cultuurcoach Enschede. Nu wordt voor Oldenzaal meer de focus gelegd op het stimuleren van kennisverrijking, samenwerking en het ondersteunen bij het opzetten van projecten en werkgroepen.

In deze eerste tranche zijn veel inzichten vergaard, hieronder opgesomd, die aanleiding geven voor verdere uitwerking en verdieping. Belangrijk zijn de in kaart gebrachte behoeftes die leven in het Oldenzaalse cultuurveld. Binnen het Oldenzaalse culturele veld blijken verenigingen wel open te staan voor financiële steun vanuit de gemeente, maar men weet de weg naar dit geld niet voldoende te vinden. Hier liggen kansen voor de Cultuurmakelaar en de Gemeente om bij te ondersteunen, evenals bij het stimuleren van initiatieven om deze naar een structureler niveau te tillen.

In maart 2015 is met de Gemeente Oldenzaal in een bijeenkomst in Oldenzaal de geboekte resultaten tot nu toe en de doelstellingen voor de komende periode besproken. Deze zijn daarna als indicatoren vastgesteld voor 2015 (zie bijlage C).

Popsector

Eind december 2013 is uitgebreid gesproken met Atak over opgedane inzichten en vervolg in 2014. Besproken is dat de Oldenzaalse popcultuur marginaal aanwezig is en besloten niet verder te "trekken aan een dood paard". Afsproken is scherp te blijven en mogelijke kansen op te pakken wat betreft de samenwerking tussen Enschede en Oldenzaal op het gebied van popmuziek. In de afgelopen periode worden langzamerhand kleine kansen zichtbaar die opgepakt worden.

Ondersteuning Cultuurcoach Enschede

Met de Cultuurcoach Enschede is regelmatig contact en afstemming. De werkzaamheden leveren concrete producten op, zoals bijvoorbeeld overzichten van aanwezige faciliteiten, wijkkranten, plakzuilen en een database van cultureel Enschede. Daarnaast gaat het om verschillende ondersteunende werkzaamheden, waardoor de Cultuurcoach zich kan blijven concentreren op het netwerk.

Verder in deze verantwoording wordt nader ingegaan op de doelstellingen, opgedane inzichten, resultaten, samenwerking en een vooruitblik op 2015 en de tweede tranche.

Doelstellingen eerste tranche

Oldenzaal:

- de focus voor de Cultuurmakelaar Oldenzaal ligt op het verder in kaart brengen van de sector, signaleren van kansen en behoeftes, hierbij ondersteunen en bij het verbinden van initiatieven.
- Een jaarlijkse netwerk bijeenkomst voor de gehele sector organiseren.
- Organisatie van vier workshops per jaar voor partners in het veld.
- Organisatie van twee brainstormsessies 'langs de inhoud', gericht op een specifieke doelgroep (koren, beeldende kunstenaars, deelnemers Week van de Amateurkunst).
- Initiëren en ondersteunen van de Week van de Amateurkunst (niet de organisatie).

Atak:

- inventarisatie popmuziek in Oldenzaal, onderzoeken wat mogelijkheden zijn tot samenwerking met Enschede.

Cultuurcoach Enschede:

- Ondersteuning bij organisatie netwerkbijeenkomst; verwerken aanmeldingen, controleren gegevens en aanvullingen vragen. Vrijwilligers zoeken die helpen, roosters maken, contact met deelnemers netwerkbijeenkomst.
- Opzetten, uitwerken en het up to date houden lijst van alle wijkkranten en een lijst met alle podia.
- Ondersteuning WAK.
- Projectplan, draaiboek en begroting maken voor project "Ledenwerving".
- Database aanleggen van alle culturele partijen die er in de stad zijn.
- Wekelijks contact amateurveld en Huis aanHuiskrant en Enschede Fm om het veld zichtbaar te maken.
- Technische ondersteuning verbeteren website en email Cultuur in Enschede.
- Werven en inzetten vrijwilligers voor diverse "losse" taken.
- Diverse losse voorkomende werkzaamheden.

Inzichten eerste tranche

Oldenzaal:

- Erfgoed is een sector die lastig in beweging te krijgen is. De Gemeente Oldenzaal pakt dit zelf ook op en de Cultuurmakelaar blijft zoeken naar kansen.
- Men zoekt naar financiële middelen, maar lijkt een groot deel van de interesse te verliezen zodra er bekend wordt dat er geen structurele subsidies toegekend worden.
- Men ziet op tegen het aanvragen van subsidie en de hoeveelheid werk die hierbij komt kijken. Met name de kleinere verenigingen missen hiervoor de kennis. Dit is ook voor andere cultuurmakelaars een bekend verschijnsel. Het actief aanbieden hierbij te helpen zou kunnen helpen.
- Op de website cultuurmakelaar-oldenzaal.nl het informatiegedeelte Culturele Organisaties laten aanvullen door de groepen zelf gebeurt amper.
- Er is veel vraag naar goedkope ruimte voor opslag (decors, materiaal, kostuums) en repetitieruimte (theater, muzikanten).
- Het Gemeentehuis van Oldenzaal is een gewenste plek voor concerten en exposities. Helaas is dit sinds een paar jaar niet meer mogelijk/toegestaan. Veel mensen uit het culturele veld begrijpen niet waarom dit zo is.
- Principes zoals crowdfunding, landelijke en lokale fondsen, andere subsidiënten dan de Gemeente Oldenzaal, of alternatieve manieren van financiële ondersteuning (zoals een bijdrage van leden, een vergoeding vragen voor werkzaamheden/activiteiten, betaling in natura) zijn relatief onbekend.
- Met de workshops wordt voorzien in een vraag vanuit de sector. Ze zitten telkens snel vol en men is na afloop enthousiast over het gehoorde.

Atak:

- Popbands in Oldenzaal zijn schaars en lastig te contacteren.
- Doordat er amper faciliteiten zijn voor bands om te repeteren zal dit veelal in de huiselijke setting gebeuren. Daardoor zijn de bandjes die er zijn lastiger op te sporen.

Cultuurcoach Enschede:

- Geen specifieke nieuwe inzichten. Quinta zal de Cultuurcoach Enschede vooral praktisch ondersteuning bij allerlei taken. Dit leidt naar verwachting niet tot nieuwe inzichten. Wel verwachten we dat de Cultuurcoach daardoor een aantal zaken op kan gaan pakken waar ze nu niet aan toe komt.

Resultaten eerste tranche

Oldenzaal:

- Netwerk bijeenkomsten georganiseerd voor het Oldenzaalse culturele veld:
 - 2013-11-28 – 1^e netwerkbijeenkomst: 60 aanwezigen van ruim 34 organisaties
 - 2014-09-18 – 2^e netwerkbijeenkomst: 20 aanwezigen van 19 verschillende organisaties
- Twee werkgroepen opgezet nav. de 2^e netwerkbijeenkomst:
 - Vastgoed voor cultuur
Aanwezigen die zich wilden inzetten voor het helpen bereikbaar maken van op dit moment leegstaand vastgoed. Doel is het aankaarten van dit onderwerp bij de politiek zodat het ook hier op de agenda zou komen, en er een beleid opgesteld zal worden over eigen (gemeentelijk) leegstaand vastgoed.
 - Jongeren activeren voor cultuur
Voor verenigingen is het lastig kinderen en jongeren te betrekken bij hun vereniging of activiteit. Doel is het opzetten van manier waarop kinderen en jongeren op laagdrempelige manier verschillende vormen van cultuur kunnen proeven.
- Workshops i.s.m. Vrijwilligerscentrale Oldenzaal en de SESAM Academie:
 - 2014-03-20 - Fondsenwerving
 - 2014-03-27 – Journalistiek
 - 2014-06-02 - PR & Communicatie
 - 2014-10-09 - PR & Communicatie
- Lezing voor specifieke doelgroep:
 - 2014-09-07 – workshop podiumpresentatie voor zangers, koren, verhalenvertellers en presentatoren.
 - 2014-11-17 – brainstormsessie voor deelnemers Wak – geannuleerd wegens gebrek aan belangstelling
 - 2014-11-20 - Lezing voor kunstenaars over geld verdienen met je werk
- Website Cultuurmakelaar uitgebreid met informatie, deels aangeleverd door Oldenzalers zelf.
- Onderdeel van de werkgroep Beursvloer 2014:
 - adviseur binnen de werkgroep voor de culturele sector
 - ambassadeur naar het culturele veld toe voor deelname

Atak:

- Constatering: een popmuzieksector in Oldenzaal is minimaal aanwezig, en waar deze bestaat is deze voornamelijk naar binnen toe gericht.
- Oldenzaalse band REVO heeft opgetreden op de Culturele Zondag Enschede (6 juni 2014), ze deden mee met de regionale talentenwedstrijd Winteroffensief in Poppodium Atak (22 januari 2015) en speelden op StuKaFest in Enschede (op 18 februari 2015).
- Vier Oldenzaalse muzikanten zijn via de Cultuurmakelaar aanwezig op de Muzikantendag (18 april 2015)

Cultuurcoach Enschede:

- Lijst gemaakt met Enschedese wijkkranten en aanvullende informatie.
- Een overzicht gemaakt met de plakzuilen in Enschede
- Een grote database aangelegd met alle culturele partijen in Enschede; van de grotere instellingen tot zelfstandige kunstenaars en muzikanten.
- Notulen tijdens diverse bijeenkomsten en afspraken van de Cultuurcoach.

Bijv. voor de Week van de Amateurkunst, de bijeenkomst 'gezamenlijke ledenwerving', afspraak voor Zomeraanbod, de schrijfwedstrijd (onderdeel WAK), etc.

- Website en email Cultuurcoach updaten en bijwerken c.q. iemand vinden die hierbij helpt.

Samenwerking eerste tranche

Oldenzaal:

- Met Carmen Steghuis is prima contact. Beperkte tijd maakt het soms lastig om uitgebreid contact te hebben. Het werkoverleg wordt voor het hele jaar ingepland zodat het een structureel en regelmatig karakter krijgt.

Atak:

- Doordat het lastig bleek te zijn om popbands in Oldenzaal te vinden, heeft Atak de vrijheid gegeven om breder te kijken wat de mogelijkheden zijn. Dus om te kijken wat alternatieve mogelijkheden zijn voor een samenwerking vanuit het muzikale deel van Oldenzaal.

Cultuurcoach Enschede:

- De ondersteuning van de Cultuurcoach Enschede loopt goed. Contact vindt regelmatig plaats en is prettig. De Cultuurcoach delegeert nu vaker werkzaamheden uit aan de Twentse Cultuurmakelaar.

Vooruitblik tweede tranche

De volgende periode (januari 2015 tot en met december 2015) zal in het teken staan van de volgende onderwerpen:

Oldenzaal:

Investeren in netwerk, vaardigheden en slagkracht:

- 1 á 2 netwerkbijeenkomsten (voorjaar en najaar 2015)
- 4 workshops – investeren in kennis en vaardigheden
- Ondersteuning organisatie Week van de Amateurkunst
- Gebruikelijke werkzaamheden: investeren in netwerk, zichtbaarheid en aanjagen initiatieven

Inspiratie en ondersteuning kansrijke initiatieven:

- Ondersteuning spreekuur Gemeente Oldenzaal
- Brainstormsessie inspiratie nieuwe initiatieven
- Stimuleren totstandkoming projecten die cultuur en mens & maatschappij versterken
- **Ondersteunen koppeling buitenschoolse aanbod cultuur voor jongeren (basis en voortgezet onderwijs) met werkgroep “Jongeren activeren voor cultuur”.**
- Beursvloer 2015; adviseur in de werkgroep en ambassadeur naar het culturele veld
- Veldtocht 2015: De Thij(d) draait door. Onderdeel werkgroep van de Veldtocht.

Atak:

- Een open blik voor kansen die zich voordoen. Verminderde focus op popmuzieksector specifiek.
- Bandcontest opzetten in Oldenzaal met lokale partijen en Atak samen.

Cultuurcoach Enschede:

- Ondersteuning organisatie Enschedese WAK.
 - Team vrijwilligers regelen als mogelijke projectleiders voor verschillende onderdelen WAK
 - Andere voorkomende ondersteunende werkzaamheden
- Structurele werkzaamheden om de Cultuurcoach te ontlasten (zoals amateurs in de wekelijkse uittip in Huis aan Huis en op de radio bij Enschede FM krijgen, deze uitingen delen via website en social media en amateurs op de hoogte houden hierover).
- Eventuele productieleiding (zoeken en begeleiden) voor Twentse Landdag in september 2015, om cultuur toe te voegen.
- Opstellen lijst met mogelijke promotieplekken in de stad
- De ondersteuning van de functie verder inrichten